

Subsidie voor plattelandsinitiatieven waarbij integrale ontwikkeling centraal staat

Duiding bij de acties

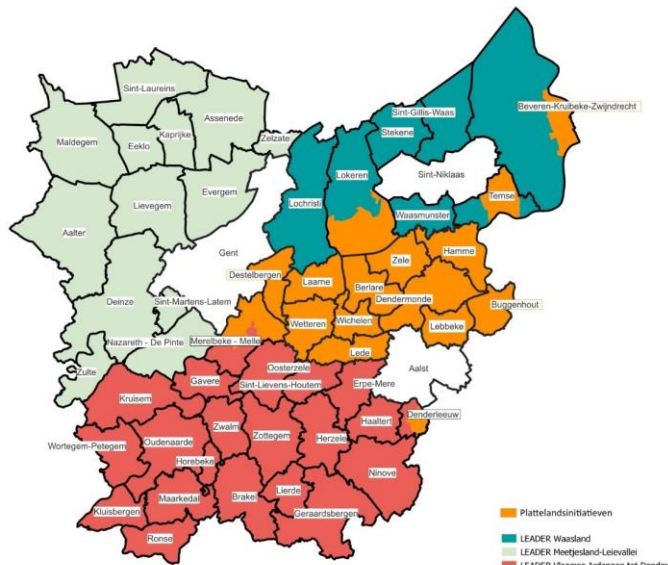
Inhoud

Inleiding	2
De acties	2
1. Investeren in een levende open ruimte waar landbouw en natuur elkaar versterken.	3
2. Investeren in de beleving van het landschap.	3
3. Realiseren van toekomstbestendige ontmoetingsplaatsen met oog voor een kwalitatieve aansluiting met het omliggende landschap.	4
4. Realiseren van projecten die de leefbaarheid en sociale cohesie van dorpen versterken.	5

Inleiding

Binnen de beleidsdoelstelling: “Samen slim werken aan een robuust, productief, levendig en leefbaar platteland” zet Provincie Oost-Vlaanderen in op een **geïntegreerd en gebiedsgericht plattlandsbeleid** dat lokale noden verbindt met Vlaamse en Europese ambities. Onder deze actie financiert en begeleidt de provincie plattlandsprojecten. Voor (deel-)gemeenten die niet binnen de drie Oost-Vlaamse LEADER-gebieden vallen, is er een **provinciaal subsidiereglement: plattlandsinitiatieven**.

Op de kaart hieronder zie je welke (deel-)gemeenten deel uitmaken van de LEADER-gebieden en welke vallen onder het provinciale plattlandsinitiatieven. Een gedetailleerde lijst van de (deel-)gemeenten die vallen onder plattlandsinitiatieven vind je in het **reglement**. Dit vind je, samen met de praktische informatie, op oost-vlaanderen.be/wonen-en-leven/plattland/subsidie-voor-plattlandsinitiatieven.html.

Kaart: LEADER-gebieden in Oost-Vlaanderen PDPO IV (2023-2027) en gemeenten Plattlandsinitiatieven Oost-Vlaanderen.

De acties

Er zijn 4 mogelijke acties, telkens op een **doorsnede** van de plattlandsthema's: landbouw, landschap en dorpen.

1. Investeren in een levende open ruimte waar landbouw en natuur elkaar versterken.

De landbouw ondervindt de gevolgen van de klimaatopwarming en de achteruitgang van de natuur, biodiversiteit en de kwaliteit van het bodem- en watersysteem als geen ander. Met deze actie zoeken we investeringen in het landschap, fauna en flora voor een betere wisselwerking tussen natuur en landbouw(-ers). Centraal staat het werken mét de natuur, kringlopen sluiten, biodiversiteit verhogen om tegelijk tot een ecologisch en economisch duurzame landbouw te komen én een verhoogde natuurwaarde.

Kernbegrippen

- Positieve samenwerking en partnerschappen over de sectoren heen (natuur en landbouw)
- Natuurverbinding en-verweving met landbouw(-ers)

Voorbeelden

- Projecten op of aangrenzend aan landbouwpercelen ter verbetering van bodem- en watersysteem, biodiversiteit, klimaatadaptatie en-mitigatie.

Bekijk ook eens deze mogelijkheden binnen de provincie en weeg af waar je idee best past:

- [Subsidie voor aanplant van houtige landschapselementen op landbouwbedrijven](#)

2. Investeren in de beleving van het landschap.

In de natuur vertoeven heeft een positieve impact op het welzijn van mensen. Daarom is het belangrijk om te investeren in (verbeterde) mogelijkheden voor zachte recreatie, waarbij een positieve beleving en waardering van het landschap hand in hand gaat met een goede zorg ervoor.

Voor deze actie is mogelijk aanmelding bij de Kwaliteitskamer nodig (zie kader).

Kernbegrippen

- Aandacht voor landschappelijke kwaliteit/opwaardering-verbetering van het landschap
- Positieve samenwerking en partnerschappen over sectoren heen (landbouw, natuur)
- Educatie over natuur, landbouw, economische en andere functies van de rivieren

Voorbeelden

- “Stranden” voor belevingsvol fietsen en wandelen
- Investeren in vrije zwemzones in open natuur
- Belevingswaarde van de bestaande recreatieve paden en plaatsen verhogen door verhogen van de natuurwaarde.

Bekijk ook eens deze mogelijkheden binnen de provincie en weeg af waar je idee best past:

- Aanbod voor lokale besturen: [oververharde gemeentewegen ontharden](#)
- Wateronderzoek advies open zwemzones: [Metingen van kwaliteit van water voor open water zwemmen](#).

3. Realiseren van toekomstbestendige ontmoetingsplaatsen met oog voor een kwalitatieve aansluiting met het omliggende landschap.

Er wordt ingezet op de inrichting van kwalitatieve publieke buitenruimte waar ontmoeten en het sociaal weefsel centraal staan maar waarbij ook wordt gestreefd naar kwaliteitsvolle natuur. Dit zijn kleinschalige ontmoetingsplaatsen die toegankelijk en beleefbaar zijn, zowel om te spelen als om te rusten. Doel is om het sociale weefsel en de sociale cohesie in de woonomgeving te versterken.

Het is ten eerste belangrijk om in te zetten op een **participatief proces** waarbij gestreefd wordt naar een gedeeld eigenaarschap van de publieke ruimte. Ten tweede is het van groot belang dat projecten aandacht hebben voor alle aspecten van **ruimtelijke kwaliteit**, waaronder de beeldkwaliteit van een bepaalde site, het versterken van ecosysteemdiensten en de koppeling met het omliggende landschap en de historische waarde van een plek.

Projecten die ingediend worden onder deze actie, leggen hun plannen ter advisering voor aan de Provinciale Kwaliteitskamer (zie kader).

Kernbegrippen

- Publiek toegankelijke buitenruimte **in de directe woonomgeving**
- Multifunctioneel: aandacht voor recreatie, natuur, speelruimte, sport en langzaam verkeer
- Kwalitatief ontwerpproces
- Participatie met en eigenaarschap van de buurt
- Gericht op meerdere doelgroepen (jong, oud, ...)

Voorbeeld van een ontwerpplan

Voorbeelden

- Herinrichting van dorpsplein, voormalige stationsomgeving, lokale verloederde sites, ...
- Aanleg buurtpark, buurtnatuur, buurtboomgaard, een voedselbos bij een dagcentrum voor mensen met een beperking, ...

Bekijk ook eens deze mogelijkheden binnen de provincie en weeg af waar je idee best past:

- Begeleiding van gemeentes in het aanbod van de provincie- via Velt: [“een eetbare buurt, gemeente of stad”](#)
- Met het participatieve traject [‘trek het landschap je dorp in’](#) ondersteunt de Provincie lokale besturen om samen met buurtbewoners een plan op te maken voor een ontmoetingsplek. De effectieve uitvoering van deze plek kan dan met behulp van deze subsidie.

De Provinciale Kwaliteitskamer

De Provinciale kwaliteitskamer is een **adviesgroep** van experts uit verschillende sectoren die de **ruimtelijke kwaliteit op het platteland** verbetert, uitdraagt en stimuleert. De experts adviseren en begeleiden plattelandprojecten in de plannings- en ontwerpfasen. De kwaliteitskamer geeft advies over projecten met bouw- en infrastructuurwerken en over projecten rond open ruimte, ruimtelijk ontwerp en landschap.

4. Realiseren van projecten die de leefbaarheid en sociale cohesie van dorpen versterken.

In veel dorpen gaan de gelegenheden om elkaar te ontmoeten er op achteruit. Het verdwijnen van cafés, winkels, diensten, in de dorpskernen ligt vaak aan de basis. Ook een veranderende demografie en nieuwe bewoners in dorpen zorgt er voor dat plattelandsbewoners elkaar niet altijd goed kennen. Met deze actie willen we inzetten op projecten die deze sociale cohesie terug versterken, met inclusie van alle bevolkingsgroepen. Dat kan gaan om concrete projecten of het organiseren van ontmoetingsmomenten die inzetten op verbinding en interactie, met als ultiem doel een betere levenskwaliteit voor de bewoners.

Ze integreren waar mogelijk volgende thema's: Ten eerste kunnen activiteiten de streek- en dorpsidentiteit in de verf zetten, zowel qua landschap, erfgoed en cultuur en voedsel. Activiteiten rond lokaal voedsel kunnen bovendien bijdragen aan de uitvoering van een lokale voedselstrategie. Voedsel werkt niet alleen verbindend, lokaal voedsel versterkt ook de lokale economie en streekidentiteit en draagt deze verder uit (zie bijvoorbeeld [Lekker Oost-Vlaams](#) voor lokale producten). Ook activiteiten die zorgen voor een verbeterde dienstverlening zijn mogelijk. Projectpromotoren zetten wanneer relevant een participatief proces op, zodat de activiteit lokaal gedragen is.

Kernbegrippen

- Leefbaarheid in de dorpen
- Sociale cohesie, gemeenschapsgevoel
- Boeiende kruisbestuivingen tussen lokale landbouw, cultuur, erfgoed en landschap.
- Aandacht voor korte keten, voeding, lokale landbouw

© David Samyn - Toerisme Waasland

Voorbeelden

- Initiatieven die meerdere doelgroepen met elkaar in interactie laten gaan: nieuwe bewoners en oorspronkelijke bewoners, kinderen/jongeren en ouderen, ... en die zo het gemeenschapsgevoel en de sociale samenhang versterken.
- Uitvoeren van concrete acties uit een lokale/regionale voedselstrategie, vb. een boerenmarkt opzetten.

Bekijk ook eens deze mogelijkheden binnen de provincie en weeg af waar je idee best past:

- [Subsidie voor projecten voor duurzame mobiliteit \(geen oproep in 2026\)](#):
- Traject in het aanbod van de provincie voor gemeenten: [Breng landbouwer en consument in je gemeente dichterbij elkaar](#)
- [Stimuleer klimaatrobuuste tuinen in je gemeente of stad](#)